

Bruselj, 17. marec 2021
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0254(COD)

6748/1/20
REV 1 ADD 1

POLMIL 24
COMPET 113
RECH 96
CFSP/PESC 229
CSDP/PSDC 141
COPS 80
EUMC 41
ECOFIN 180
IND 31
MI 70
EMPL 120
EDUC 95
CADREFIN 31
CODEC 175
PARLNAT 151

UTEMELJITEV SVETA

Zadeva: Stališče Sveta v prvi obravnavi z namenom sprejetja UREDBE
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o ustanovitvi Evropskega
obrambnega sklada in razveljavitvi Uredbe (EU) 2018/1092
– utemeljitev Sveta
– Svet sprejel 16. marca 2021

I. UVOD

1. Komisija je 13. junija 2018 predložila predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi Evropskega obrambnega sklada¹ (v nadaljnjem besedilu: Sklad).
2. Svet je na seji 19. novembra 2018 sprejel delni splošni pristop² glede predloga, pri čemer je vse določbe, ki vplivajo na proračunske zadeve, pustil v oklepajih, saj je za oblikovanje stališča Sveta potreben zaključek pogajanj o večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027. Določbe v zvezi s tretjimi državami, ki jih je treba obravnavati kot pridružene države v okviru Sklada (člen 5), so bile prav tako navedene v oklepajih in so ostale zunaj pogajalskega mandata Sveta.
3. Evropski parlament je svoje poročilo na ravni odbora izglasoval 21. novembra 2018³. Poročilo je bilo sprejeto na plenarnem zasedanju 12. decembra 2018, s čimer je bil podeljen mandat za začetek pogajanj s Svetom.
4. Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje⁴ sprejel 12. decembra 2018.
5. Po trialogih 16. januarja in 5. februarja 2019 sta Evropski parlament in Svet 19. februarja 2019 dosegla celovit skupni dogovor o predlogu, pri čemer so bile izključene določbe v oklepajih, omenjene v točki 2.
6. Odbor stalnih predstavnikov se je 27. februarja 2019 seznanil s poročilom o napredku, ki odraža skupni dogovor⁵, in tako potrdil, da se bodo pogajanja z Evropskim parlamentom nadaljevala, ko bo imel Svet mandat v zvezi z vsemi elementi predloga.
7. Evropski parlament je na podlagi skupnega dogovora stališče v prvi obravnavi sprejel 18. aprila 2019⁶.

¹ Dok. 10084/18 + ADD 1.

² Dok. 14094/1/18 REV 1.

³ Dok. P8_TA(2018)0516, odgovorni odbor: Odbor za industrijo, raziskave in energetiko (ITRE), poročevalec Zdzisław Krasnodębski; soporočevalec David McAllister (AFET).

⁴ Dok. CCMi/162-EESC-2018.

⁵ Dok. 6733/1/19 REV 1.

⁶ Dok. EP-PE_TC1-COD(2018)0254.

8. Evropski svet je v sklepih z dne 21. julija 2020⁷ zagotovil horizontalne smernice glede vseh zadev s proračunskimi posledicami. Odbor stalnih predstavnikov je glede na navedeno 30. septembra 2020 pooblastil⁸ predsedstvo, naj nadaljuje pogajanja z Evropskim parlamentom, da bi dosegli dogovor o celotnem besedilu.
9. Evropski parlament in Svet sta po dialogu, ki je potekal 30. novembra 2020, ob pomoči Evropske komisije 14. decembra 2020 dosegla začasni politični dogovor o končnem kompromisnem besedilu. Odbor stalnih predstavnikov je ta dogovor potrdil 18. decembra 2020⁹, Odbor Evropskega parlamenta za industrijo, raziskave in energetiko (ITRE) pa 14. januarja 2021.
10. Predsednik odbora ITRE je 21. januarja predsedniku Odbora stalnih predstavnikov poslal pismo, v katerem je navedel, da bo, če bo Svet Evropskemu parlamentu po pregledu s strani pravno lingvistične službe uradno poslal svoje stališče, kakor je bilo dogovorjeno na dialogih, na plenarnem zasedanju priporočil, naj se stališče Sveta v prvi obravnavi brez sprememb sprejme v drugi obravnavi Evropskega parlamenta.

II. CILJ

11. Splošni cilj Sklada je spodbujati konkurenčnost, učinkovitost in inovacijske zmogljivosti tehnološke in industrijske baze evropske obrambe (EDTIB) s podporo skupnim ukrepom in čezmejnemu sodelovanju med pravnimi subjekti v vsej Uniji, pa tudi z okrepitvijo in izboljšanjem prožnosti obrambne dobavne in vrednostne verige, razširitvijo čezmejnega sodelovanja med pravnimi subjekti in spodbujanjem boljšega izkoriščanja industrijskega potenciala inovacij, raziskav in tehnološkega razvoja.

⁷ Dok. 00010/20.

⁸ Dok. 11394/20.

⁹ Dok. 14285/20.

III. ANALIZA STALIŠČA SVETA V PRVI OBRAVNAVI

Splošne ugotovitve

12. Svet in Evropski parlament sta opravila pogajanja, da bi na podlagi stališča Sveta v prvi obravnavi sklenila hiter dogovor v drugi obravnavi, ki bi ga Evropski parlament lahko odobril. Besedilo stališča Sveta v prvi obravnavi v celoti odraža kompromis, ki sta ga dosegla sozakonodajalca.
13. *Upravičeni subjekti*: Svet soglaša s stališčem Evropskega parlamenta v prvi obravnavi glede določb o upravičenih subjektih, ki temeljijo na prvotnem predlogu Evropske komisije.
14. *Upravičeni ukrepi*: Svet podpira stališče Evropskega parlamenta v prvi obravnavi v zvezi z upravičenimi ukrepi ter se strinja, da se najmanj 4 % in največ 8 % finančnih sredstev dodeli za razpise za zbiranje predlogov ali za dodeljevanje sredstev za podporo prelomnim tehnologijam za obrambo, kar pomeni povečanje glede na zgornjo mejo 5 %, ki jo je prvotno predlagala Evropska komisija.
15. *Etika*: Svet podpira stališče Evropskega parlamenta v prvi obravnavi, da ukrepi za razvoj proizvodov in tehnologij, katerih uporaba, razvoj ali proizvodnja so po veljavnem mednarodnem pravu prepovedani, niso upravičeni do podpore iz Sklada. Svet nadalje soglaša s stališčem Evropskega parlamenta v prvi obravnavi glede neupravičenosti dejavnosti, namenjenih razvoju smrtonosnega avtonomnega orožja, ki presega prvotni predlog Evropske komisije.
16. *Upravljanje*: Svet podpira stališče Evropskega parlamenta v prvi obravnavi, da bi bilo treba Evropski komisiji podeliti izvedbena pooblastila v zvezi s sprejetjem delovnih programov ter dodeljevanjem financiranja izbranim raziskovalnim in razvojnim ukrepom. Za sprejetje takšnih izvedbenih aktov se bo uporabil postopek pregleda, pri čemer osnutka izvedbenega akta ni mogoče sprejeti, če programski odbor ne poda mnenja. Sklad se bo izvajal z neposrednim upravljanjem, vendar lahko z odstopanjem v utemeljenih primerih posebne ukrepe v okviru posrednega upravljanja izvajajo organi iz člena 62(1)(c) finančne uredbe; to odstopanje ne bo zajemalo postopka izbire in dodeljevanja.

17. *Skladnost*: Svet podpira stališče Evropskega parlamenta v prvi obravnavi, da se v skladu s prvotnim predlogom Evropske komisije za ukrepe, oblikovane v okviru stalnega strukturnega sodelovanja (PESCO), določi višja stopnja financiranja za dodatnih deset odstotnih točk.

Posebne ugotovitve

18. Sozakonodajalca sta na zadnjem dialogu 14. decembra 2020 uspela doseči kompromis o naslednjih vprašanjih.
19. *Obdobje delovanja*: Sozakonodajalca sta se strinjala glede obdobja delovanja Sklada. S členom 1 se Sklad ustanavlja za obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027, kar je v skladu s trajanjem večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027.
20. *Finančna sredstva*: V skladu z okvirnim programom Obzorje Evropa sta se sozakonodajalca dogovorila tudi o skupnih finančnih sredstvih za Sklad v višini 7 953 000 000 EUR v tekočih cenah. Porazdelitev teh skupnih finančnih sredstev za ukrepe „raziskave“ in „razvoj“ ostaja sorazmerna s porazdelitvijo iz prvotnega predloga Evropske komisije.

Stališče Sveta v prvi obravnavi ne vključuje „klavzule o prejemu“, ki bi državam članicam omogočila, da zahtevajo prenos sredstev, ki so jim bila dodeljena v okviru deljenega upravljanja, v Sklad, kadar je to mogoče v njihovo korist. Svet se je strinjal, da takšne klavzule ne bo vključil kot odziv na etične in praktične pomisleke, ki sta jih izrazila Evropski parlament oziroma Evropska komisija.

Stališče Sveta v prvi obravnavi odraža 30-odstotni cilj iz večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 za vključevanje izdatkov za podnebne ukrepe v vse programe EU. Vsebuje tudi določbo o vključevanju ukrepov na področju biotske raznovrstnosti.

21. *Sodelovanje tretjih držav*: Svet in Evropski parlament sta soglašala s prvotnim predlogom Evropske komisije v zvezi s „pridruženimi državami“. S členom 5 stališča Sveta v prvi obravnavi se Sklad odpira za sodelovanje članic Evropskega združenja za prosto trgovino (Efta), ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP), v skladu s pogoji, določenimi v Sporazumu EGP.

IV. **SKLEP**

22. Stališče Sveta v prvi obravnavi o uredbi Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi Evropskega obrambnega sklada v celoti odraža kompromis, dosežen v pogajanjih med predstavniki Sveta in Evropskega parlamenta ob pomoči Komisije.
23. Odbor stalnih predstavnikov naj zato Svetu predlaga, da:
- potrdi to utemeljitev Sveta o njegovem stališču v prvi obravnavi in
 - to utemeljitev posreduje Evropskemu parlamentu.
24. Ko bo Evropski parlament sprejel stališče v drugi obravnavi in brez predlogov sprememb odobril stališče Sveta, bo uredba Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi Evropskega obrambnega sklada začela veljati na dan objave v Uradnem listu EU.
-